

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Kraft

Citation: Hjortø, Knud: "Kraft", i Hjortø, Knud: *Kraft*, 1902, s. 13. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_02-shoot-idm140289727789248/facsimile.pdf (tilgået 09. december 2021)

Anvendt udgave: Kraft

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

Med slige udtalelser skabte Stendal en djærv og usnærpet tone i sit hjem og i sin omgangskres, og i denne atmosfære voksede den lille Henrik op, snart efterfulgt af flere søstre.

Da drengen var gammel nok, blev han sat i byens borgerskole; doktoren mente, han havde godt af at lære jævne folks børn at kende, og det blev udtrykkelig sagt ham, at det var dumt at være vigtig over for dem, der var fattigere eller ringere begavede end en selv, og så faldt det heller ikke Henrik ind at være vigtig, men intet kunde forhindre, at han var på nakken af de drenge, han foragtede: de pjankede og forvrølede drenge med deres sødladne uselvstændige godmodighed, dem hånede han med koldblodig udsøgte drillerier, og deres latterlige arrigskab uden ævne til træffende svar, uden mod til at betale spot med prygl, det var for ham både en lyst og en væmmelse. Over for dem var der ikke noget, der hed kammeratskab; ingen, hvem Henrik havde mærket med ordet fjols, fik lov til så meget som at røre ved ham selv i en leg, uden at der øjeblikkelig vankede af hans hårde knoer, så det værkede længe efter. For de andre drenge var han en opfindsom anfører, og han lystredes gjerne, han var smidig og slagfærdig, han var højroset, og han var den dygtigste i skolen. Henriks bekendtskaber var ellers ikke altid af de fineste; han lærte mange grove ord, som han ikke havde hørt før, og det var ikke uden betænkelighed, at han lod sig indvi i sager, han ikke før havde

skænket nogen tanke, og de nye ord kunde han heller ikke straks gentage uden hjærtebanken, men der var noget ad helvede til ved dem, som steg ham til hodet, og skønt disse udtryk jo ikke kunde bringes ind i dagligstuen, så var der dog ikke noget i vejen for at slippe dem løs i hestestalden eller i karlekammeret, og Henrik var stolt som en, der har erhærvet en særviden, som ikke er for den store hob.

Men denne indbildning kom han ud af en dag, han gik sammen med færen til en pasjent. Drengen hentede insekter og planter undervejs, og et stykke naturhistorie blev gennemgaaet praktisk, men pludselig lod doktoren en afpillet blomst falde og sa:

»Du har nok lært nogle nye ord, Henrik; jeg hørte dig bruge et par stykker forleden dag.«

Henrik blev meget bange og tænkte på, om han nu for første gang skulde ha prygl af sin far.

Doktoren så slet ikke på ham. »Det er vel drenge i skolen, der lærer dig dem. Det kunde jeg også gjerne ha gjort; men jeg syntes ikke, det hastede. Men det kan jo være meget godt, du kender dem.«

Henrik var højst forbavset. »Kender du de ord, far? Gør mor også?«

Doktoren smilede ikke. »Det gør hun rimeligvis. Jeg har aldrig hørt hende sige dem. Men når dine forældre ikke bruger den slags ord, så skal du heller ikke gøre det; det er ikke skik og brug. Derfor må du passe på, hvad du siger, ellers synes